

Instytucja
Województwa
Małopolskiego

Wojewódzki Urząd Pracy
w Krakowie

Informacja o zawodzie

Asystent rodziny

Tarnów, kwiecień 2014 r.

Od 2012 roku rodziny mające trudności w pełnieniu ról opiekuńczych i wychowawczych wspierane są przez asystentów rodziny, którzy pomagają w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent ma za zadanie ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby rodzina mogła normalnie funkcjonować. Jego zadaniem jest również nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się pod pieczę zastępczą, rolą asystenta są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

Asystenci m.in. wspierają te osoby, które pochodzą z rozbitych rodzin, a teraz same, w dorosłym życiu mają problemy rodzinne i potrzebują pomocy w odzyskiwaniu zdolności samodzielnego funkcjonowania.

Możliwość taka wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powierzając asystentowi pracę z rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być jej udzielona. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną.

1. Zadania i czynności robocze

Rozpoczęciem pracy z rodziną jest uzyskanie informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Dyrektor ośrodka pomocy społecznej może zlecić przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności, dyrektor ośrodka pomocy społecznej przekazuje kwestionariusz wywiadu asystentowi rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną.

Zadaniem asystenta rodziny jest przede wszystkim udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w uzyskaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Oznacza to pomoc bardzo wszechstronną – od pomocy w codziennych obowiązkach domowych - uczeniu racjonalnego gospodarowania, żywienia, sprzątania itp. do pomocy przy poszukiwaniu zatrudnienia, załatwianiu spraw urzędowych.

Asystent rodziny pracuje z całą rodziną, ponieważ ich problemy są zwykle ściśle powiązane. Najczęściej praca z rodziną zaczyna się od rozwiązywania jej problemów

socjalnych. Asystent rodziny podpowiada m. in. jak gospodarować pieniędzmi, żeby ich wystarczyło, przekonuje, że trzeba płacić czynsz i gotować dzieciom obiady.

W dalszej kolejności rozwiązuje problemy i konflikty, które występują w rodzinie. Bez ich rozwiązania często trudno wyeliminować uzależnienia, przemoc czy zaniedbywanie dzieci, nie mówiąc już o stałej pracy czy uzupełnianiu wykształcenia.

Oczywiście, aby być skutecznym asystent musi mieć dobry kontakt i zaufanie podopiecznych. Dopiero wtedy jest możliwe określenie dalszych ich potrzeb i perspektyw oraz opracowanie planu pracy z rodziną (we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z zespołem interdyscyplinarnym, określającym cel, spodziewane efekty, zakres działań oraz role wszystkich osób).

Zadaniem asystenta jest również wzbudzenie w podopiecznych wiary w swoje możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań do tej pory uznawanych za niemożliwe, uświadomienie im, że to do nich zależy los ich rodziny.

Przy wykonywaniu swoich obowiązków asystent współpracuje z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Współdziała z rodzinami zastępczymi, rodzinnymi domami dziecka, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi lub interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi, w których umieszczono dziecko z rodziny przeżywającej trudności oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i sądem.

Po zakończeniu pracy z rodziną asystent nadal monitoruje jej funkcjonowanie.

Asystent rodziny, aby skutecznie i efektywnie wywiązać się z nałożonych obowiązków, nie może równocześnie pracować z więcej niż z 20 rodzinami. Liczba rodzin winna być ustalana na podstawie stopnia przygotowania i doświadczenia zawodowego asystenta oraz złożoności zadań związanych z problemami rodzin (np. ich bezradność, ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm).

W związku z wykonywaniem zadań asystenta rodziny, ma on prawo do:

- wglądu do dokumentów zawierających dane osobowe członków rodziny, niezbędne do prowadzenia pracy z rodziną,
- występowania do właściwych organów władzy publicznej, organizacji oraz instytucji o udzielenie informacji (w tym informacji i dokumentów zawierających dane osobowe) niezbędnych do udzielenia pomocy rodzinie,

- uzyskiwania od podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych informacji o stanie zdrowia członków rodziny w zakresie niezbędnym do udzielenia pomocy rodzinie i w związku z wykonywaną pracą.

2. Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Asystentem rodziny może zostać osoba, która legitymuje się stosownym wykształceniem wynikającym z ustawy (minimum średnim) oraz doświadczeniem zawodowym.

Wymogi kwalifikacyjne dotyczą posiadania wykształcenia wyższego na kierunku pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub praca socjalna lub wykształcenia wyższego na dowolnym kierunku, uzupełnionego szkoleniem z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną. Dodatkowo koniecznym warunkiem zatrudnienia jest udokumentowany co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną.

Od osób z wykształceniem średnim oczekuje się odbycia szkolenia z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentowania co najmniej 3-letniego stażu pracy z dziećmi lub rodziną.

Asystent rodziny ma obowiązek podnosić swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach z zakresu pracy z dzieckiem i rodziną oraz poprzez samokształcenie.

Asystentem rodziny nie może zostać osoba, która jest lub była pozbawiona władzy rodzicielskiej albo władza rodzicielska została jej zawieszona czy też ograniczona, jak również osoba skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

3. Środowisko pracy

Miejscem prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce zamieszkania rodziny lub inne przez nią wskazane. Tak więc asystent rodziny swoje obowiązki wykonuje przede wszystkim w środowisku domowym podopiecznych. Realizacja zadań wymagać może również podejmowania pracy poza miejscem zamieszkania podopiecznych, np. – pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, sądowych, wizyty w szkole.

Jest to praca indywidualna, wykonywana samodzielnie. Kontakty interpersonalne są bardzo intensywne. Jak każda praca z ludźmi, praca ta nie ma cech rutyny.

Na tym stanowisku trudno o określenie stałych godzin pracy. Niejednokrotnie praca asystenta rodziny wymagana jest popołudniami czy też w weekendy.

4. Wymagania psychologiczne

Praca asystenta rodziny to przede wszystkim bardzo intensywne relacje z innymi ludźmi. Wymagają nawiązywania i utrzymywania efektywnych kontaktów międzyludzkich, ciągłej współpracy z podopiecznymi. Do tego niezbędna jest łatwość nawiązywania relacji z innymi, bezkonfliktowość, umiejętność współdziałania i współpracy. Wymagana jest życzliwość, uprzejmość i tolerancja oraz umiejętność zdobycia zaufania i sympatii.

W tej pracy niezwykle ważna jest umiejętność organizacji swojej pracy oraz czasu.

Do szczególnych predyspozycji asystenta rodziny należy zaliczyć: empatię, cierpliwość, wyrozumiałość. W wielu sytuacjach pożądanymi cechami mogą być kreatywność i pomysłowość.

Asystent rodziny musi być osobą sumienną, obowiązkową, uczciwą, z dużym poczuciem odpowiedzialności. Aby dobrze wykonywać swoją pracę powinien mieć wysoką samokontrolę, odporność emocjonalną i zrównoważenie. Powinien umieć panować nad swoimi emocjami.

Ważnymi umiejętnościami są również: umiejętność reprezentowania, wypowiadania się w imieniu podopiecznych.

5. Wymagania zdrowotne

Praca w zawodzie asystenta rodziny ze względu na ilość oraz jakość kontaktów z ludźmi może mieć charakter obciążający przede wszystkim jego stan psychiczny i emocjonalny. Wymagana jest pełna psychiczna oraz fizyczna sprawność. Ze względu na konieczność przemieszczania się, asystent rodziny nie może mieć wad narządów ruchu. Bezwzględnym przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu są zaburzenia psychiczne oraz nałogi.

6. Możliwości zatrudnienia i wynagrodzenie

Stosunek pracy z asystentem rodziny nawiązywany jest przez kierownika jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną lub podmiot, któremu gmina zleciła prowadzenie pracy z rodziną.

Realizację obowiązków asystenta rodziny można powierzyć w systemie zadaniowego czasu pracy (stosownie do Kodeksu pracy) albo w ramach umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia (stosownie do Kodeksu cywilnego).

Praca asystenta rodziny nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta jest prowadzona.

Wynagrodzenie asystenta rodziny określa rozporządzenie Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. nr 50, poz. 1721 z późn. zm.). Rozporządzenie przyporządkowuje odpowiednią tzw. kategorię zaszeregowania, czyli minimalne wynagrodzenie zasadnicze obowiązujące na tym stanowisku. Zatrudnione na tych stanowiskach osoby mogą zarabiać więcej, a szczegółowe tabele dotyczące wynagradzania każda jednostka samorządowa określa samodzielnie.

7. Możliwości wykształcenia i doskonalenia kwalifikacji – przykładowe adresy

Asystent rodziny - praca socjalna z rodziną - studia podyplomowe dwusemestralne wspomagane przez Internet (kwalifikacyjne)

Wyższej Szkoły Nauk Społecznych

ul. Zamojska 47

20-102 Lublin

tel. 81 441 33 11

e-mail: podyplomowe@wsns.lublin.pl

http://www.wsns.lublin.pl/studia_podyplomowe_all.php

Instytucja
Województwa
Małopolskiego

Wojewódzki Urząd Pracy
w Krakowie

Asystent rodziny – studia podyplomowe

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Spraw Publicznych
Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej
ul. Prof. St. Łojasiewicza 4
tel. 12-66455-90
519-347-405
Fax 12-664-58-59
e-mail: sjungkonstanty@gmail.com;
www.isp.uj.edu.pl

Asystent rodziny – studia podyplomowe

Wszechnica Świętokrzyska
ul. E. Orzeszkowej 15
Międzywydziałowe Centrum Kształcenia Ustawicznego
pawilon B, pok. 1
25-435 Kielce
tel. 41 331 12 44 wew. 138
41 331 73 75
fax 41 331 92 92
Obowiązkowa rejestracja elektroniczna: rekrutacja.ws.edu.pl

Asystent rodziny – studia podyplomowe

Uniwersytet Rzeszowski
Aleja Rejtana 16c
35-959 Rzeszów
tel. 17 872 1822 (1821)
e-mail: wydzped@ur.edu.pl
<http://www.ur.edu.pl/wydzialy/pedagogiczny/studia-podyplomowe/studia-podyplomowe-2013-2014/asystent-rodziny>

Opracowano w CliPKZ w Tarnowie na podstawie informacji umieszczonych na stronach internetowych
www.mpips.gov.pl
www.sejm.gov.pl
http://www.szkoleniapokl.rops.krakow.pl/pliki_ed/file/Aktualnosc%209_2013/Poradnik%20asystenta%20rodziny.pdf

Wykaz decyzji Ministra Pracy i Polityki Społecznej zatwierdzających na okres 5 lat programy szkoleń na asystenta rodziny (na dzień 04.11.2013 r.)

Podstawa prawna:

Art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń na asystenta rodziny (Dz. U. Nr 272, poz. 1608).

Lp.	Podmiot	Numer decyzji	Data wydania decyzji
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE			
1	Fundacja IN POSTERUM z siedzibą we Wrocławiu, ul. Strzegomska 7	10/2013/Ar	14.05.2013
2	„Open'er” Ośrodek Szkoleń i Psychoterapii w Wałbrzychu, ul. Pogodna8	15/2013/Ar	18.09.2013
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE			
1	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie, ul. Pocztowa 54	42/2012/Ar	7.02.2013
2	Psychologiczne Centrum Szkoleniowo – Terapeutyczne ACCEPTUS Iwona Urbańska, Lublin, ul. Wyżynna 19/32	9/2013/Ar	8.05.2013
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE			
1	Lubuskie Centrum Edukacji Samorządowej i Specjalistycznej w Gorzowie Wlkp., ul. Targowa 9	3/2013/Ar	27.02.2013
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE			
1	Małopolskie Centrum Profilaktyki, Sebastian Cienkosz, Kraków, ul. Wadowicka 12	4/2013/Ar	11.03.2013
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE			
1	Zespół Oświatowo – Konsultacyjny „Profesor”, ul. Kilińskiego 12, Płock	1/2013/Ar	7.02.2013
2	Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, Pałac Kultury i Nauki w Warszawie, Pl. Defilad 1	4/2013/Ar	18.03.2013
3	GLOBAL Training Centre Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Jerozolimskie 44	5/2013/Ar	26.03.2013
4	Towarzystwo Psychoprofilaktyczne, Oddział w Warszawie, ul. Tamka 38, lok. 704	17/2013/Ar	30.10.2013
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE			
1	Centrum Doskonalenia Zawodowego w Cieszynie, ul. Ks. Świeżego 8	41/2012/Ar	29.01.2013
2	„Awans” Ośrodek Usług Oświatowych w Lublińcu, ul. 3 maja 18/22	14/2013/Ar	14.06.2013
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE			
1	Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Skarżysku Kamiennej, ul. Legionów 124	6/2013/Ar	26.03.2013
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO - MAZURSKIE			
1	Grupa Olsztyńska Szkoła Biznesu, Olsztyn, al. Warszawska 105/4H	8/2013/Ar	8.05.2013
2	Policealne Studium FAMA w Olsztynie, ul. Jagiellońska 41	12/2013/Ar	14.05.2013

Opracowano w CiIPKZ w Tarnowie na podstawie informacji umieszczonych na stronach internetowych
www.mpips.gov.pl
www.sejm.gov.pl
http://www.szkoleniapokl.rops.krakow.pl/pliki_ed/file/Aktualnosc%202009_2013/Poradnik%20asystenta%20rodziny.pdf

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
1	Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu, ul. Gen. Tadeusza Kutrzeby	2/2013/Ar	7.02.2013
2	Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów z siedzibą w Poznaniu, ul. Garncarska 5	11/2013/Ar	14.05.2013
3	Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 2 w Poznaniu, ul. Borówki 10	13/2013/Ar	23.05.2013
4	Wyższa Szkoła Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej w Poznaniu, ul. Prądyńskiego 53	16/2013/Ar	18.09.2013

8. Przepisy prawne

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
Dz.U. 2011 nr 149 poz. 887

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r, Nr 175, Poz. 1362 z późn. zm.)

Rozporządzenie Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. nr 50, poz. 1721 z późn. zm.)

*Opracowano w Centrum Informacji i Planowania
Kariery Zawodowej w Tarnowie
kwiecień 2014 r.*

